

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Hely: SIMONYI-ház a város-
 házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

„Hirdetési díjak és a kiadás körüli panaszok
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők

„Hírművelés levelek csak ismert kezektől
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Hirdetési ár:

Helyben házhoz hozva vagy világra postán	
küldve:	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy óra	1 ft —

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopitór egyzerbeiktatásért 6 kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
 Nyilvánt. 4 hasábsopitórért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, július 29.

145. szám

Debreczen, július 29.

I.

(T.) Az emberiségnek örök, avagy végzetlenül lassu a nagy eszméknek és a felvilágosodásnak haladása. Alig találunk oly eszmét mely már évezredekkel ezelőtt ne hirdettetett volna egy-egy próféta szellem által meg nem értetvén mint elvetett mag, évezredekig várta a felvilágosodásnak ama napját, mely őt kifogja kelteni és uralomra fejleszteni. Csak oly apostola hány volt már a világnak ki minden nemzetiségi ellenszenv elismertásával egy kalap alá akarta vonni az emberiséget, mint ahogy Krisztus maga is mondá: „Mindnyájan egy apának gyermekei vagyunk.“

Amde ha ez eszme már akkor hatalomra vergődik hova lettek volna azóta a háborúk? Hogy teljesülhetek volna a hatalmas hódító vágyai? Mi címen vihette volna a hódító egyik ország népét a másik ellen, ha nem a nemzetiségi gyűlölet, irigykedés és ellenszenv címén: elvéteni egyik nemzet által a másik nemzet tulajdonát, avagy alávetni egyik nemzet szabadságát a másik nemzet gőgjének. Hiszen ezen alapul minden háború még ma is. A németet rálehetett lovalni a francziára, a szlavot a törökre, az angolt az oroszra sat. Csupán nemzetiségi felfogásból, amennyiben egyik a másikat más népsaládnak tartja, s egyik a másik rovására akar boldogulni.

Es ezt a nemzetiségi elkülönítést, kapzsiságot agyarkodást a külön-külön bírodalmak felett uralkodó egyesek érdekei szították és tartották fenn a mai napig, mert magoknak a nemzeteknek, hogy egymást marczangolják, nem állt érdekükben soha. Amde amint kezdetben a vadság mint fajgyűlöletet szerepelhetett, a civilizálódó népek szívébe mint nemzetiségi gyűlölet lett átültetve, és fenntartva; s durva lelkének, sőt agyvelejének tanujelét adja az, ki e gyűlöletet még a jövő századra is átvinni igyekszik.

Es tartunk tőle, hogy ez a nemzetiségi elkülönítettség még sokáig utját fogja állani az emberiség közös jólétének. A vasuti közlekedés gyorsítja ugyan az érintkezés általi beavatkozást, az ellenszenv megszüntetését, de hogy mikor leszen annak tökéletes elmulása, azt nem lehet megmondani. Hogy a vámsorompók a határokon, s a nemzetiségi határvonalak a szívből mikor szűnnek meg? Ezek bizony még nagy kérdések.

Azok kik sokat utaznak s a külön-külön nemzetek tagjaival gyakori érintkezésben vannak, azok rendszeren kozmopolitákká szoktak válni, mert tudatára jönnek annak, hogy egy kis éghajlati vagy szokási különbséggel, előhaladottsági előnyvel, vagy elmaradottsági hátránnyal, de mint emberi testület, minden emberi kebelben ugyan azok, s hogy az emberi érzelmek nemességét mindenütt a nevelés, foglalkozás és a jópéldák adása hozza magával. A családok bensejének kinézése majdnem mindenütt ugyanaz; a törekvések és emberi küzdelmek szintere egyik civilizált országban olyan mint a másikban. A nagyvárosok pláne aig különböznek egymástól.

Hát miért gyűlöljem én embertársamat, aki mint én, ugyanegy szervezeti rendszerrel, érzelmekkel és fájdalommal van alkotva, s köztem és közte többnyire csak az a különbség, melyet a jobb vagy rosszabb körülmények, a jobb vagy rosszabb nevelés és kiképzetés al-

kottak? Miért gyűlöljem én egy más nemzetiség tagját, mikor az, hogy ő németnek vagy szlávnak született sem nem érnyé, valamint nekem nem bűnöm vagy erényem az, hogy magyarrá születtem. De mint nemzet és nemzet közt, mi a különbség köztünk tulajdonképen? Az el különítő különbség? A nyelv. A nyelvnek alakulása pedig ismét csak a körülmények szüleménye és sem nem az erénynek sem nem a bűnnek kifolyása. Szóval az egymásiránti szeretetre a testvériség alapja igen is megvan, mert állítsa magát előttestvérnek két ismeretlen ember, ám miről ismerhetsz rájuk, avagy feltudod-e fedezni, hogy nem azok?

Mindezeket megírom pedig most azért mert a kiállítás bő alkalmat nyújt nekünk arra, hogy e thema felett elmélkedjünk.

— A király kisasszony eljegyzése.

A „Nemzet“ írja: Ujabban mind határozottabban merül föl a hír, hogy Mária Valeria főhercegnőt el fogja jegyezni estei Ferencz Ferdinand főherczeg.

— A czár Ferencz-Józsefnél. Bécsből távirják, hogy az orosz czár látogatását Ferencz-József király-
 nál augusztus hó első felére várják. A két uralkodó találkozásánál Kálnoky és Gierria jelen lesznek. Ez utóbbi a légyottról egyenest Francsbadba megy fürdőre. Kálnoky ma az udvarhoz is elhívtatott. A czár és czárné pár nap mulva utaznak Kiewbe, s a czár látogatása osztrák területre ez utazás programjába felvétetett.

— A trónörökös ajándéka. Rezső trónörökös meg bízza Zichy Jenő grófot, hogy a magyar orsz. kiállításán érkékes tárgyakat vásároljon, melyet ő fensége ünnepi ajándéknak szánt királyi atyja 55ik születésnapjára, s egyuttal emléktárgynak, mely Ferencz József királyt az orsz. kiállítás fényes sikerére emlékeztesse.

— A szerb egyházi kongresszus

A konzervatív szerbek augusztus 3-án Budapesten tartják meg értekezletüket, melyen megállapítják mily magatartást követnek a kongresszusi kérdésekkel szemben, s a választásokon mely jelölteket állítanak pártjuk nevében. Az Angyelic-patriarka ellensége, a szerb liberális pártbeliek erősen biznak, hogy a többség az övék lesz.

Uj vasut Hajdumegyén keresztül.

(Magyar északnyugoti vasut.)

Tegnap számunkban röviden jeleztük ama kiváló figyelemre méltó vasutvonalnak eszméjét, melyet Dr. Kállay Armin nyitrai ügyvéd és a nyitra-göczi vasut engedélyese hozott felszínre. Ő ugyanis az ipar és kereskedelmi kamarák jelentéseire, s más forrásból merített statisztikai adatokra fektetett emlékiratot dolgozott ki egy Püspök-Ladánytól Gödingig (Morvaország, Vág mellett, Holic- és Szakoleczával szemközt) vezetendő „Magyar-északnyugoti vasut“ építése tárgyában.

Ezen tervezet tehát egész közelről érdekel bennünket hajdumegyieket, illetőleg debreczenieket. Epen azért nagyobb tért fordítunk ezen emlékirat ismertetésére.

Az emlékirat szerint a vonal a magyar államvasutak püspökkladányi állomásából ágaz-
 nek ki és Nádudvar, Tiszafüred, Eger, Balassagyarmat, Ipolytöt, Lécs, Nyitra, Galgóc, Szentgyörgyi és Holic érintésével Gödingnél futna be az osztrák északi vaspálya vonalába, illetőleg csatlakoznék a Gödingtől Brün-
 nig kiépíteni tervezett folytatódó pályával. A vonal egész hosszában oly megyék terü-

tein húzódnék végig, melyek az ország nagy termelő vidékeihez soroltatnak, másrészt a legrövidebb összeköttetést létesítik az ország közép területe és Morva- és Csehország között. A vonal hossza Püspökkladánytól Gödingig 343 kilométer. Őt megye, jelesül: Heves, Nógrád, Hont, Aars és Nyitra megyék területeit derekán szeli; kettőt, jelesül: Hajdu és Jász-Kun-Szolnokmegyéket pedig határszélein érinti. Üzleti hálózata közvetlenül 27,966 négyszög kilométer területre terjed ki, melynek népessége 27 városban 1585 községben és 849 pusztán 1,480,740 lelket számlál. Östermelése e vidéknek a hivatalos statisztikai adatok szerint a mezőgazdasági termények valamennyi fajában valóban jelentékeny, mert évi átlagban meghaladja a 30 millió mazzsa súlyt; bortelemelése pedig megközelíti a 600,000 hektolitert. De állattenyésztése sem maradt vissza mezőgazdasága mellett, s azzal tökéletes arányban fejlődött nemcsak a nagy és kisalföldhöz tartozó rónaságon, hanem általában az egész fensíkon is.

A mi a gyáripari illeti: az elég jelentékeny, miután az érdekeltek cukor, gép, bőr, szesz, téglalap, s többféle gyárak, gőzmalmok, serfűződé, mész- és mészégető telepek nagy számmal léteznek.

A gyáripar után mindjárt megemlíthető bányászati ipar is, melynek üzletkörében 18 ércbánya, 3 ólom és ezüst kohó, 2 rézhámor 4 kőszéntelep van. Számításba jöhet még kézműipar és kereskedelem. A gyáripar legkisebb számításával 2,326,000 métermazzsa súlylyal venne részt a pálya teherforgalmában. Az emlékirat ezután a kivitt emlti és ki számítja, hogy az új pályára 4 millió métermazzsa jutna, az átviteli forgalomból legalább 1 millió métermazzsát juttat a vonalnak. A személyforgalmat 600,000 személyre számítja. A költségeket illetőleg az emlékirat szerint kerülne kilométerenkint az építési költség 54,200 frtba, a felszerelési és üzembe helyezési költség 33,500 frtba, az egész pálya tehát 30,081,100 frtba. A pályafelvezetés egy évi kiadása 2,112,880 frt volna melyhez adva az építési töké 1,504,055 frtot tevő 5%-os kamatait, mindössze 3,616,935 forintot kellene ez évi jövedelemből fiedezni. Ezen évi jövedelem gyanánt 5,301,320 frtot számít ki az emlékirat s ebből következtetni lehet, hogy a pálya jövedelmezősége kétségen kívül áll.

Hajdumegye rendkívüli közgyűlése.

— Második nap. —

(Folytatás.)

Főszámvévi jelentések.

Szovát község 1883. évi Bujtor József által, Földes község 1884. évi Kiss József által vezetett gazdai számadásról szóló jelentés (9869 frt. bevétellel és 9705 frt. kiadással) jóváhagyatik, s a kezelőnek a szokásos óvások tartására mellett a fölmentmény megadatik; Kiss József azonban 71 forintban elmarasztaltatik. A földesi eljárás egyuttal utasittatik, hogy a doboltatásból befolyó jövedelem kellő ellenőrzése végett jövőre az eredeti doboltatási naplót is betervejessze, melybe a doboltatással sajtákezüleg kell beírni. B-Uj város község terhérol 1877—84. évekről 674 frt közmunkahátrány mint bevehetetlen leiratik. Bözörmény azon kérelmének, hogy 1880, 81, 83-diki évekről fent levő betegápolási s katonabeszállásolási pótdadók behajthatatlanság miatt töröltesse, — hely nem adatott. P. Ládány község 1883. évi gazdai számadásáról (8539 frt bevétel és 8341 frt kiadásról) szóló jelentés szintén elfogadtatott s a fölmentmény a szokott óvások fentartása mellett megadott. Hasonló történt Szoboszló város 1884. évi Gáti János által vezetett gazdai számadásával (30495 forint bevétel 30288 frt. kiadás.)

Bözörmény város 1880, 1881, 1882 évi, Nánás 1884 évi, B-Uj város 1884 évi (27475 frt bevétel 22761 frt. kiadás 4300 frt maradvány) és Bözörmény 1883 évi gazdai számadása fölülvizsgálásáról tett főszámvévi jelentések tudomásul vétettek s az illetőknek a szokott óvástételek fentartásával a fölmentvény megadott. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy Sóvágó Gábor bözörményi volt város gazda több kisebb nagyobb öszszegeknek 60 napalatti megtérítésére szorítottatik,

különben polgár mester — felhatalmazásánál fogva 15 nap alatt ellene végrehajtást fogantatosít. Ugyancsak Bözörmény gazdai kamatadásának fölülvizsgálásáról tett jelentések közben Uzonyi Péter kérdezi mi az oka, hogy a Szalkai István által 1867—72 vezetett gazdai számadások mind ez ideig nem adattal be a vármegyéhez. Rásó Gyula alispán erre kijelenti, hogy a nyilván tartás szerint már alig van beadatlan számadás; hogy azonban nyilvántartáson kívül vannak-e arról nem áll jót, Nánás város 1884 évi gazdai számadását illetőleg az illető utasittatik, hogy a közlegelő pénztárból fölvevett 2000 frtot jövőre vegye jegyzékbe s azt a város jövedelmeiből törlessze le. A nagy öszszegre menőhatalmos beveendőseket iránt pedig alispán megbiztatatik, hogy azok behajtására nézve a törvény és szabályrendeletek értelmében saját hatás körében mielőbbi intézkedjék.

Ezenkívül véglegesen elintéztetett több község és r. tanács városnak részint takarékmagtári, részint gyámpénztári számadásáról tett főszámvévi jelentés. Csupán Hádás városnak 1884. évi gyámpénztári számadása nem volt elbírálható. Ezért alispán és a városnak meghagyottatik, hogy a tapasztalt rendeltenségek megszüntetése végett bizottság alakítsák; és új számadás készitendő, melyre miniszteri jóváhagyás kéressék.

Dorogh város költségvetése.

Nemcsak a bözörményieknek, de a dorogiaknak is meg van a magok baja. A község ren. tan. városi szervezettébir; azonban a jövedelmek elégtelenek a szükségelt kiadások fedezésére és ezért pótdadóhoz és pedig ugyan tetemeshez kell folyamodni. A lakosság egyrésze — mint tudósításunk más helyéből látható — meg is unta ezt a drága municipalis féle állapotot s megelégednék a nagy községi szervezettel. A jelenévi költségvetés is, mely már az ideó harmadik ízben került a vármegye színe elé 34,648 frt. kiadással szemben csak 25,695 frt. bevételt tud felmutatni. Ezen költségvetés ellen föllebezés adott be. A megyei állandó választmány a hiányok fedezésére a földadó után 26.1%, egyéb adónemek után pedig 33% pótdadót javasol kivetendőknek!

Hársányi Sándor biz. tag Dorogról ezen pótdadót, mint általában a jelen szervezettel költségvetés elviselhetetlennek jelenti ki. Már amultkor is 20 ezer frt. kölcsönt volt kénytelen a város fölvenni. Most ott áll a város, hogy új adósság csináláshoz kell folyamodnia. A községi vagyon már is alapjában meg van támadva. A közmunka tartozások is rendkívül gyéren folynak be. A nagy terhek miatt az elköltözések a városból mind sűrűbbekké válnak.

Szakáll Antal szintén sötét színekben és elérzékenyülve festi városának szomorú helyzetét. Dorogon, ugymond, nem csak az anyagi tényezők hiányzanak a rend. tanács szervezete fentartásához, de a mi még nagyobb akadály, szellemi erők sincsenek. Most is üresen állanak a rendőrkapitányi és árvaszéki ülnöki állások, mert nincs kvalifikált ember. Hivatalra vágyók bőven akadnak de egyszem képes kötelességének megfelelni. Pedig ha alkalmasok egyenek volnának, ő még a nagy pótdadót is szívesen megizetné. A jelen helyzet még akkor sem volna fentartható, ha egy egész takarékpénztárt fölvennének.

Dégenfeld József gr. főispán a Szakáll Antal által felhozott indokokat a jelen tervezet ellen mind alaposoknak ismeri el, azonban az év második felében már más ként nem lehet tenni, mint a pótdadót elrendelni. A fellebbezőknek szabadságukban áll új aláírást gyűjteni.

Rásó Gyula alispán kijelenti, hogy ő már intézkedett, hogy a dorogi polgármester az üressédben levő állomásokat 15 nap alatt képesített egyekkel töltsse be. A mi ha meg nem történik, hivatalból meg fogja kezdeni a tárgyalást a r. tanács városi jegyleg megszüntetése végett.

Ládány város egy tanácsal szolgál a dorogiaknak, nevezetesen hogy menjenek Bözörménybe van ott hivatali kereső ember elég. (A t. szónok ur elfelejté, hogy Szakáll Antal szerint ilyenek Dorogon is bőven vannak, de alkalmasok nincsenek.)

Czincz Ignác nem fogadja el a pótdadót. Goldhammer Antal nem várná be az alispáni intézkedést sem. Dorog — ő bizonyosan tudja — teljesen képtelen r.

tan. város lenni, azért ohajtja hogy a megye már most mondja ki Dorognak nagy községgé alakulását. Máró Miklós kényszerűségből partolja az állandó választmány javaslatait, mely végre csak úgy anélkül fogadtatott.

Böszörmény város a vármegyén.

A 113. számból álló tárgysorozatnak több mint egy hatodrészt — szokás szerint — böszörményi polgárok felebbezései, kérvényei s más egyéb természetű ügyei képeztek. Ugy szövege ezeknél fejlődött ki jelentékenyebb vita, melyben Gál Mihály, U. Szabó Mihály, Ránky Béla, Uzonyi Péter, Czinecz Ignác és Lada János vettek legnagyobb részt. A legtöbb felebbezés azon éles surlós dás miatt eredt, mely ott a közbirtokosság és város közönsége között pár éve, de különösen az utóbbi év alatt dúl.

Olvasztatik alispán jelentése a belügyminiszter által Böszörmény város újabb szervezési szabályrendelete tárgyában kiadott 24288/1885 sz. leirata folytán tett azon intézkedéséről, hogy ezen min. leirat Böszörmény hatóságával, valamint Uzonyi Péter és felebből társaival másolatban közöltetett. Ezzel kapcsolatban vétettek tárgyalás alá Gál Mihály felebbezései, illetőleg panasza a városi képviselőtestület 164/1885 sz. végzéséből kifolyó sérelmek iránt.

Ezen felette bonyolódott és teljesen csak az ottani viszonyok között élő, azokkal ösmerős egyének által érthető tárgy felett hosszas heves vita fejlődött ki, melyben az elnök nem egyszer volt kénytelen egyik-másik szónokot szavai megválogatására figyelmeztetni és a személyeskedéstől inteni. Részt vettek a vitában Ránky Béla, Czinecz Ignác, ki szerint még „Sodomában és Gomorában” sem történtek olyan dolgok, mint most Böszörményben, hol a közbirtokosság vagyonát „eltulajdonítják”, továbbá Szinai Gyula, Lada János, ki szintén erősen gyanúsít bizonyos egyéneket; U. Szabó Mihály, Kovács András, Pakcsy Károly, ki szükségesnek tartja, hogy a vidék és zeleméri közbirtokosság is szervezkedjék.

Szóltak végül: Fekete Sándor és Rácz Gyula, végre Lada János és társai nérszerűtlen szavazást kértek az állandó választmány azon javaslata fogadtatott el, nagy többséggel, mely szerint az említett miniszteri rendelet tudomásul vétetik, Böszörmény képviselőtestületének pedig 164/1885 számú határozata pedig megsemmisítettik.

Gál Mihály közbirtokossági elnöknek a városi képviselőtestületnek a közbirtokosság tkvi tulajdonai feletti intézkedő 120 és 127/1885 számú végzési ellen beadott felebbezésére nézve az állandó választmány azt javasolja, hogy küldessenek ki: alispán, tiszti ügyész és Oláh Károly 1-ső aljegyző hogy a vitás viszonyok felett a tagosítás idejéig berátságos kiegyezkedést kíséretének meg; ha ez nem sikerül, derítsék ki, mely vagyonok szolgáltak kezdettől fogva a város költségének fedezésére, és ezen eljárásukról az ösi közgyűlésre adjanak be jelentést. Azon időig a felebbezés éjretétetik.

Uzonyi Péter nem fogadja el a választmány javaslatát, melyre nincs semmi szükség, miután már maga a költségvetés bizonyítja a vagyonok jogi természetét. A polgármester felelősségre vonását követeli, a miért a közbirt. vagyonok kezelésbe avatkozott. Szinai Gyula az állandó választmány javaslatát mint praktikust elfogadja, azon vátoztatással, hogy maga helyett más biz. tagot kér kiküldetni. Lada János szerint az a bizottság most már nem vezet sikerre; most már az egész vármegye sem tudna ott egyez-

séget hozni létre. Legjobb volna ha az alispán megbíznák, hogy a polgármestert tartassa vissza a telekkönyvtől kebelezett közbirt. vagyonok fölhasználásától. Gál Mihály a közbirtokosság nevében, mint annak elnöke, az állandó választmány javaslatát elfogadja, de Szinai Gyula tagja legyen annak.

Végre az állandó vál. javaslatát, a közgyűlés is elfogadja.

Fried Simonnak az izraelita hitközség elnökének fellebbezését a városi képviselő testületnek azon határozata ellen, mely mint indokolatlan, — szükségletlen szándékot — nem engedi meg az izr. temető helyének kibővítését és körülrakítását, különben is azon érte az ev. ref. egyh. tulajdona lévén: az állandó választmány visszavetni és a város határozatát jóvá hagyni indítványozza.

Czinecz Ignác a köteletségéből hozza szó ezen tárgyhöz, Tudja ugymond, mi vezette, a városi képviselő testületet ezen határozathozatalban. A böszörményiek a zsidókkal való egyenlőséget csak a holtak között szeretik, de az életben nem. Sőt ezeket is óhajtának ilyenformán egyenlökké tenni. — (Elélnk derültsg!) A zsidó hitközség nem azért akarja körülkeríteni a temetőhelyet mintha nem férne össze a keresztény atyfiakkal, hanem hogy kegyeletesen megóvhassa a sírköveket szentségeiken kezelt rongálásától, melyek ilyen szavakat karczolnak azokra: „Itt nyugszik egy pogány zsidó.” Ha maga marad is, nem fogadja el az állandó vál. javaslatát.

Gál Mihály felvilágosítást adja, hogy az a temetőhely nem a város tulajdonát képezi, — ezért nem is engedhete az át a zsidó hitközségnek. Tagadja, mintha Böszörményben csak egy sírkövet is összerötket volna, legalább az ő fögöndnoksága alatt ilyenről soha nem hallott. Az artiseimátról még kevésbé lehet a zsidósírok megsértését fölvenni, miután azok különös nagy kegyelettel viseltetnek az izr. temetők iránt. (Derültsg.) Végül Rácz Gyula a szóltott a tárgyhöz, kijelentvén, hogy a kérdéses hely a ref. egyh. tulajdona, azért az izr. hitközség a körülkerítés végett a ref. egyházzal alakozzék. — Ezzel az áll. vál. javaslata elfogadtatott.

Kovács András biz. tag azon felebbezésére, melyet a böszörményi képviselőtestületnek a városi költségvetésben a birtokossági takarékpénztár 50 ezer frt. lapitokéje után eső 3000 frt. kamat fölvetelére vonatkozó végzése ellen adott be: a közgyűlés az állandó vál. javaslata értelmében némi vita után, mely alatt Uzonyi Péter és Czinecz Ignác a polgármestert a jogtalan szándékos beavatkozásért fegyelmi vizsgálat alá vonandónak kívántak; határozta, hogy érdemleges határozat hozatal végett az 1884. évi takarékpénztári mérleg 15 nap terjesztéssé be a vármegyéhez, hogy mrgtudható legyen, vajjon az egész vagy egyharmad jövedelemről van e szó.

A gyűlés végén számos közmunka tartozás elengedése iránti kérvény intézettek el. Ezzel a két napig tartó gyűlésnek vége lett.

Napi hírek.

— Hajdumegye tegnapi közgyűlésének jegyzőkönyve ma d. e. 10 órakor minden észrevétel nélkül hitelesített. Fekete Sándor főjegyző ur már ma elkészítette azon feliratot melyet a vármegye közgyűlése a megyei kőutak kiépítésére felveendő 200 ezer frtnyi kölcsön bélyeg és illeték mentessége ügyében a pénzügyminiszterhez újból intézni fog.

A mint a szorongatott hölgy engem meg látott, kiszakítá magát a tartó kezek közül felém szaladt és kiáltá:

— Ah, itt van Albert ur! Ő ismer engem. Jót fog felöllem állani, hogy csakugyan Ledieu asszonynak, a mosónénak lánya vagyok. —

E közben reszkette ragadta meg karomat s úgy csüngött rajta, mint vízbeálló egy megkapott faág.

— Mindegy szép gyermekem, akár Ledieu asszony leánya akár nem! — mondá a fegyversek vezetője. — Nincs igazolási jegye, tehát az őrházba kell vellem jönnie.

Rögtön átértem a helyet, s tudtam, hogy mit kell tennem. A fiatal leány példájára én is az első legjobb nevet használva, mely eszemben ötlött, mondám:

Mi ez, Adél? Mi baja van e jó férfakkal? —

— Hallják, uraim? — kiáltá a nő új erélylyel.

— Azt hiszem, jobban tette volna, ha uraim helyett polg rokat mondott volna! — mormogá a vezető.

— Tehát: polgárok! — folytató a leánya meglepő bátorsággal. — Ne ítéljenek meg a gyűlőt cizmesért, mert anyám ezelőtt csak nagy urak számára mosván igen megszoktam az udvariasságokat, miközben a ruhákat hazahordtam. Előkelő emberekkel volt domog. Rosz szokás. Bocsanat, nem akartam sérteni.

E szavakban finom guny feküdt, melyet csak én értemtem meg. Csodálkoztam, hogy ki lehet e bátor kis leány, aki így mer paczkázni a rémuralom embereivel. Annyit tudtam, hogy nem mosóné gyermeke.

Gyors beszédrel kezdé panaszozni baját. Némi fehérneműt vittem egy nőhez, s

— Debreczeni Nagy Boldogasszony-napi vásár aug. 3-án hétfőn veszi kezdetét. A vásár sorrendje a következő: 3, 4 és 5-én tarttik bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparcikkék, gabona neműek és mindenféle terményvásár; 6-án és 7-én juvásár; 8-9-én sertés vásár. 10-11-én nagy baromvásár. Megengedtetik azonban, hogy habár a bőr gyapju, méz, dió stb. toll, iparcikkék, gabonaneműek és egyéb terményekre nézve az elővársári hétnék Hétfő, Kedd és Szerda napjai vannak vásári napokul kijelölve, az említett cikkek és termények a vásár egész folyamala alatt mindenki által szabadon árultathassanak.

— A h-nánási b. szentmihályi vasút engedélyezése tárgyában f. hó 23. és 24-én tartatott meg az aitalunk előre jelzett értekezlet Bpsten a közlek. miniszterium helyiségében. Képvisele voltak a közlek. ipar és keresk. honvéd, igazság- és pénzügyi miniszteriumok, az érdekeitség és debr. h-nánási vasutársulat. Az építkezésre 300000 frt. töké szükséglet mutatkozik, melyhez gr. Desseffy Aurél b. szentmihályi nagybirtokos 80 ezer frttal s a kisajátítási munkalattokkal, a posta kincstár is jelentékeny összeggel fog járulni. A többi a debr. h-nánási vasutársulat fedezné, mely a tárgyhöz aug. 7-én igazgatói ülést tart. A vasutnak, mely a kiterőkékel együtt 17 km. hosszú lesz, az engedélyező okmány kiadásától számított 17 hónap alatt készüel kell lenni.

— Népesedési statisztika. A jul. 18-tól 25-ig terjedő héten Debreczen város területén született: az ev. ref. egyházban élve törvényes fiu 15, leány 12, törvénytelen 5 leány; halva 1 fiu, 1 leány összesen 16 fiu. 18 leány — 34; a r. kath. egyházban élve törvényes fiu 3, leány 1. törvénytelen 1 leány, összesen 5. A többi egyh. községekben születési eset nem fordult elő. Született tehát együtt 39. Meghalt ugyanazon idő alatt 20 fi és 17 no, együtt 37, kik közül ref. 32 kath. 3, izr. 2 Egy even aluli volt 12.

— Curiosum. Egy bécsi lap a magyar országos kiállítás reszletesen birálgatván, dicsérettel elhalmozza a helybeli cukorgyár vezetőit, constatalja a gyárnak bebizonnyult életképességét és lelkesedéssel szól a gyár által kiállított gyártmányok kitünő és felülmúlhatatlan minőségéről. A gyárhoz ezen cikkek a lapnak kiadó hivatalától egy előfizetési nyugta kíséretében érkezett, melynek kihezése kériük, a miben meg sem lehet ütözni, mert ezen fajta élelmesség ma napság már nem feltünő. A mi azonban nem mindennapi dolog és a „Curiosum” czimet kiérdemli, az abból áll hogy, a debreczeni cukorgyár nem is állított ki semmit. Sic!

— Elvesztett tegnap egy nagyobb fajta arany-órakules a Bikától a N. Hatvanutca elejéig. A megtaláló sziveskedjék a II. kerületi kapitányságnal letenni, hol illő jutalomban részesül.

— Találatott három darab nagy kulcs. Tulajdonosa átveheti a II. ker. kapitányságánál.

— Gyászjelentés. Özvegy Király Imréné született Varga Julianna, ugy maga mint gyermekei: Maria, Mihály, Eszter férjezett Kabdebó Ottóné; Ilona és János, ugyszinte két élő testvére: Király Szuzsánna, öz. Kocz Lajosné; Király Eszter férjével Beke Károlylyal: fajdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtethetlen férj, illetve édes jó atyának, szeretett testvér s több rokonai nevében is néhai KIRÁLY IMRENEK folyó hó 27-kén esteli 8 órakor, életének 54-ik évében

mert nem volt otthon, várakoznom kellett. Én édes istenem, a mai világban mindenki rá van szorulva a pénzre, melyet megszolgált Nos tehát várakoztam, míg sötét lett. Ekkor haza akartam menni, hanem ez urak — bocsanatot! polgárok, akartam mondani, — feltartóztaták, s nem hallgatva felvilágosításaimra, mert igazolási jegyemet otthon felejtettem, erővel a őrházba akarna vinni. Szerencsére itt van ön, Albert ur; ön tudja hogy én Ledieu asszony leánya vagyok, Adélnak hívják, s bizonynyal jót fog érettem állani. Nemde, Albert ur?

— Mindenesetre! — feleltem én határozottan.

— Jó, jó! — szól az őrvezető. De ki fog önért, jót állani, szép polgártárs? —

— Ki? — mondám én, az őrvezető szeméi közé nézve. — Danton, ha ez önnek elégséges.

— Danton? Oh, ha Danton jót áll önért, akkor minden rendben van.

— Ő ilyenkor a cordelierek clubjában szokott lenni. Menjünk oda.

— Menjünk. Sansculotte polgártársak, előre. Indulj!

A Cordelierek a hasonnevű zárdában tarták gyűléseiket, a „rue de Pobservance” ben. Odaérve, egy lapot szakíték ki tárczából, irónnal egy pár sort írtam rá; egy szolgának adtam, hogy juttassa Danton kezébe.

Néhány percz mulva megjelent Dgnton. — Mi az ördög, barátom! — kiáltott rám, a mint megismert. — Elfogták őt?

— El! — mondá nyugodtan mosolygva.

— A legjobb republikánusok egyikét! Derék! No, ön ugyan szép bakot lött egy-

ben 3 havi fjszenvedés után, tüdőgümökében történt esendes kimúltát. — A megboldogultnak hült tetemei folyó Julius hó 29-én d. u. 5 órakor, Csapó-utcazi 360. számú háznál tartandó rövid ima után, a Csapó utcazi temetőbe fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtelre az elhunytak rokonai, barátai s ösmerősei bánnatos szívvel meghivatnak. Debreczen, 1885. Jun. 28. Béke hamvaira!

— A debr. vadásztársulat közli, hogy szeptember elejéig sem foglyra sem nyulra az erdőn vadászni nem szabad. Az elnökség.

— Pót érettségi vizsgálatok. A debreczeni ev. ref. főgymnásiumban Szeptember hóban tartandó egész és javító érettségi vizsgálatok rende: Jelentkezés ideje az egész vizsgálatot tenni kívánókra Szeptember 1-5, a javító vizsgálatot tevőkre Szeptember 6-8 napja, olyanokra nézve, kik realskolai érettségi bizonyítványok pótlása végett a latin, vagy latin és görög nyelvből kívánnak vizsgálatot tenni, Szeptember 5-ik napja. Az írásbeli vizsgálat Szeptember 2-6-dik, a szóbeli Szept. 7-dik és következő napjain tartatik. A főgymnásiumi igazgatóság.

— Pénzbeszedő, ki megfelelő biztosítékát rendelkezik alkalmazást nyer, felvilágosítást ad sziveségből e lap kiadóhivatala.

— Tíz forint jutalmat ígér Gusztáry Sándor annak ki az o tegnap elveszített 30 forintjat sziveskedik birtokába visszajuttatni A pénz, mely egy kis tarozóban volt igazolási jeggyel együtt, a II. ker. kapitányságnal tenhető le.

— Hugo Victor irodalmi végrendelete Hugo Victor irodalmi végrendelete főhatalmazza Maurice Vacquire és Lefèvre urakat azon hatrahagyott iratok közzétételére, melyeket Hugo teljesen befejezett, megkezdet vázolt iratokra, váziatokra, eszmékre és röplvelekre osztott. A költő azt kéri, hogy legelőször a kész, azután a befejezetlen műveket, azután a töredékeket és eszméket adják ki időközönként. Ez utóbbiak, melyek több kötetre terjednek, „Ocean” czim alatt fognak megjelenni. „Majdnem valamennyit számláztelem alatt írtam, mondja Hugo, visszaadom a tengernek, amit tőle vettem.” A kiadásért 100,000 frankot számít Hugo, továbbá azt óhajtja, hogy a kiadónak is legyen része a nyereségben. A levelek kiadására is engedélyt ad, ezek azonban tapintatosan, a maguk idő-jén adassanak ki. A három említett író elfogadja a megbízást, de lemondott minden nyereségről: azon resz fölött, mely őket jó-gosan megilleti, később fognak határozni. Ő: hatrahagyott szindarab egy kötetben október 5-én fog megjelenni. A töredékek leginkább a esaszárságra vonatkoznak, s hasonlítanak a „Chatiments” okhoz, ezek jövő april hó 1-én jelennek meg. „Les années funestes” czim alatt. A többi töredék és eszme 300 mappán van, mindenik mappa többet tartalmaz 200 lapnál. Egy lapon sokszor csak kis verset vagy czimet találai. A hagyaték rendezése hosszabb időt fog igénybe venni.

— Es ezután ben át vitték, és este A r a d

A gyász következő kötetünk fel:

Alólirott telességet teljes kik felejtethé Kornai Frigye tisztességével által kegyelet legőszintébb

Különös roly tábornok Károly perkos 15 ik cs. kir. közös és honv karának.

Végül a kanak Ditric hi a katonai gyászünnepele Debrecze

A gyász A párba sét közli a „B mai száma, a „K o r n a

„K o r n a képzett tiszt szeretetben és valói nagyra barátságos ba való rokonsze ezredest ille valóbb tisztje írók közé kiképzése san a legjobb Czerlien

ában nevelt szolgált; onn vassághoz El karba jött- h v a s á g h o z lovásági insp nokkal való v ditotta, hogy huszárokhoz. csak pár hóva des és ezredy hez D e b r gentlemann a azonfelül mint ösmeretes, ki nyelműen az derék és jeles

K o r n o tartjuk meged o t.

A ravata felállitva. A di felirása magya előlás szerint diszította és ve nélszebb koszo tett koszorun l családok felir H u z l y K á r János ur; egy sal: „E m l é k koporsó lábán körülötte az é

Az udvar sozó tényleges és a tartalékok tak állást, és recczen város összes intellige zenekar az ud állitva és a sz löt játszott,

A gyász Károly pr rokonszenvel hunyt iránt, s yesen látott ve jelenésekor bec detét vette a megindító látv

post többször alig volt képe yök sirtak és a logott.

A szertat t á b o r n o k állt a gyász kifejezte részv

— Minde mondá, — és e tett benne.

Es ezután ben át vitték, és este A r a d

A gyász következő kötetünk fel:

Alólirott telességet teljes kik felejtethé Kornai Frigye tisztességével által kegyelet legőszintébb

Különös roly tábornok Károly perkos 15 ik cs. kir. közös és honv karának.

Végül a kanak Ditric hi a katonai gyászünnepele Debrecze

A gyász A párba sét közli a „B mai száma, a „K o r n a

„K o r n a képzett tiszt szeretetben és valói nagyra barátságos ba való rokonsze ezredest ille valóbb tisztje írók közé kiképzése san a legjobb Czerlien

ában nevelt szolgált; onn vassághoz El karba jött- h v a s á g h o z lovásági insp nokkal való v ditotta, hogy huszárokhoz. csak pár hóva des és ezredy hez D e b r gentlemann a azonfelül mint ösmeretes, ki nyelműen az derék és jeles

K o r n o tartjuk meged o t.

n, tüdőgümökör...
át. — A meg...
folyó Julius hó...
pó-utcai 360 ik...
l ima után, a...
ak örök nyug...
tességtelre az...
s ösméresei bá...
Debreczen, 1885.

rsulat közhirre...
jég sem foglyra...
ni nem szabad.

zalatok. A deb...
ban Szeptember...
tő értekezési viz...
ideje az egész...
Szeptember 1-5...
Szeptember 6-ik...
iskolai értekezé...
t a latin, vagy...
annak vizsgála...
tja. Az irasbeli...
dik, a szóbeli...
apján tartatik.

egfelelő bizosi...
st nyer, felvív...
p kiadónivatala...
tígér Gusztyni...
elvezetett 30...
ába vizsajut...
tározásban volt...
ker, kapitány.

ni végrendelete...
delele főhatal...
Leleltre urakat...
zetelére, me...
ett, megkezdett...
szemére és rü...
keri, hogy leg...
jezetten máve...
ezsméket adják...
melyek több...
am alatt főgnak...
nyit számdü...
go, visszaadom...
m." A kiadásért...
p, továbbá az...
egyen része a...
ara is engedélyt...
an, a maguk...
i említett iro...
dott minden...
mely őket jo...
a határozni. Ö...
kötetben októ...
bredek legin...
nak, s hasonl...
ezek jövő ap...
s annes fune...
lek és eszme...
appa többet tar...
sokszor csak...
i. A hagyaték...
génybe venni.

baj.

ni ahogy hul...
tek és az esteli

as délután hat...
ó katonai kór...
államzott a nép...
ig a vasuti pá...
elynek környé...

höz. Boocsássa...
ok érte...
mélyért is? —
tő.

nyért!

leányért, itt...
ajánl kezese...

jót ajl. Meg...

nek legjobban...
alkalmam volt...
— mondá az

árs! Ami ezt...
te. Am vizs...
keztét megszo...

an rá. Tessék!

áltott az ör...
nyen megrázva...
ztársaság apos...

tá a többi sans...
sáválva a leg...

fejezni Danton...
egy fölhevült

— kiáltott lel...

sem! — szolt

gáljon, ne a

ren-sansclette

árasztott reá.

A ravatal a kórház tágas udvarán volt állítva. A diszes sötét barna érczkoporsó felírása magyar volt; a koporsót katonai felírás szerint az elhunynak eskájója, kardja felírása és valósággal el volt borítva szebb-nél-szebb koszorúkkal. A már tegnap említett koszorun kívül igen sokat küldtek egyes családok felírás nélkül, ezek között ft. Huzly Károly prépost ur, Szögyény Ános ur; egy fehérszalagos ilyen felírásal: „Emléklül, a jó barát nak.” A koporsó lábánál egy kis asztal a keresztel, körülötte az égő gyertyák.

Az udvaron az összes helyben állomásozó tényleges szolgálatban levő tisztikar, és a tartalékos tiszték teljes diszben foglaltak állást, és az intelligens közönség. Debreczen város polgári osztályának csaknem összes intelligenciáját ott láttuk. A katonai csapatok az udvar jobb szárnyán volt felállítva és a szertartás kezdetekor gyászdundót játszott.

A gyász szertartást maga ft. Huzly Károly prépost ur végezte, ki baráti rokonszenvvel és szeretettel viseltetett az elhunyt iránt, s ki házában mindig igen szívesen látott vendég volt. A prépost ur megjelensékor becsukták a kórház kapuját és kezdetét vette a beszantelési szertartás. Mélyen megindító látvány volt, a mint az agg prépost többször zokogásban tört ki, úgy hogy alig volt képest szóhoz jutni, . . . a jelenlévők sirtak és a szemekben sok fájó könnyű csillogott.

A szertartás befejezése után Fischer tábornok közeledett a koporsó körül állt a gyászba borult családtagokhoz és kifejezte részvétét:

— Minden izében vitéz bajtárs volt, — mondá, — és a hadsereg kitünő katonát vesztett benne.

Es ezután a roppant néptömeg kíséretében át vitték a koporsót a vasuti indóházhoz és este Áradra szállították.

A gyászoló család részéről a következő közönet közzétételére kerestünk fel:

Alólirottak távoztuk előtt szomorú kötelességet teljesítenek, midőn mind azoknak kik felejtethetetlen emlékü drága halottuk Korna Frigyes cs. kir. huszár őrnagy vég-tisztességénél részt venni és hozzájárulások által kegyeletesen adózni szívesek voltak, legőszintébb köszönetüket nyilvánítják.

Különös hálával tartoznak Fischer Károly tábornok ur ó Méltóságának és Huzly Károly prépost ur ó Nagyságának, a kebelbeli 15-ik cs. kir. huszár ezred, nem különben a közös és honvéd hadsereg tekintetes tisztikarának.

Végül a 39-ik gyalog ezred parancsnokának Ditrich ezredes ur ó Méltóságának ki a katonai zenekar átengedése által a gyászünnepély fényét nevelni kegyeskedett.

Debreczen 1885. július hó 28-án

A gyászoló család

A párbajt vívott felek érdekes jellemzősét közli a „Budapesti Tagblatt” mai száma, a mely így hangzik:

„Kornai Frigyes ép oly derék mint képzett tiszt volt, ki mindenütt a legnagyobb szeretetben és tiszteletben részesült. Feljebbvalói nagyrabecsülték, alattvalói közt pedig barátságos bajtársai magaviselete miatt kiváló rokonszenvben állott. Ami Czernien ezredet illeti, ez egyike a hadsereg legkiválóbb tisztjeinek s a legjelesebb katonai írók közé tartozik. „A lovas szász ad kiképzéséről” írt munkáját általánosan a legjobbnak tartják, a mi e téren iratott. Czernien ezredes a hadmérnöki akadémiában neveltetett s előbb a Genie csapatnál szolgált; onnan tette át magát aztán a lovasághoz Elvégezte a hadi iskolát s a tábor-karba jött honnan később a honvéd lovasághoz s lépett át. A jelenlegi honvéd lovasági inspectorral Heneberg tábornokkal való vizsálykodása azonban arra indította, hogy ismét áttette magát a közös huszárokhoz. A 4-ik huszárezredben szolgált csak pár hóval ezelőtt tette át mint ezredes és ezredparancsnok a 15-ik huszár ezredhez Debreczenbe. Czernien ezredes gentlemann a szó legteljesebb értelmében, azonfelül mint igen komoly és nyugodt ember ösmérete, ki bizonyára nem kezdte könnyelműen az összeszólalkozást, melynek egy derék és jeles tiszt áldozatul esett.”

Kornai őrnagy életéből érdekesnek tartjuk megemlíteni a következő epizódot.

A mult évben midőn a nagyhadgyakorlatok alkalmával a 15-ik huszárezreddel is Aradon volt felsége a király egy ebéd utáni cserleben megszólítással tüntette ki. Ő Felsége egy korábbi néhány év előtti találkozás folytán megismerte Kornait.

— Őrnagy ur a miskolci hadgyakorlatok alkalmából a 12-iknél volt.

— Ott felséges uram.

— Emlékszem ömre, szolt ő felsége. Fi gyelmessé tettek az ön kitünő képességére.

Ma délelőtt egy távirat érkezett Chorin Ferenc ez országgyűlési képviselőtől a helybeli huszárezred parancsnokához, melyben azt kérdi, hogy igaz e azon üsujtó hír, a mi csak most jutott el hozzá, hogy rokona Kornai Frigyes meghalt. Ha igen úgy kéri, hogy a táviratilag küldött 20 frt az ő nevében koszorút helyezzenek az elhunynak ravatalára íly felírással: „Chorin Ferenc a felejtethetetlen unokácsnek.”

A 20 frt táviratilag elküldött Áradra, lol a temetés holnap délután fog végbemenni.

Az ezred gyászdélutános téves volt a temetés mára tétele.

Debreczeni lóverseny.

— Augusztus 9-én. —
Versenyföltételek.

1. Mindazon lóversenyek a melyeknek propositióiban külön kitéve nincs, hogy más vidéken nevelt lovak is futhatnak, csakis a tiszántúli megyékben, valamint Abauj, Sáros és ezektől kelet felé fekvő megyékben vagy Erdélyben elletett lovak részére vannak nyitva.

2. Minden urlovas versenyben, oly urlovasok, kik 4000 frt. értékű versenyt nyertek — kizárják.

3. Körüljárás esetében az egyleti díjaknak csak fele adatik ki.

4. Mindennemű kiegyezések (compromissum) tiltva; szintugy tilos valamely lovat csak ama czéltől az induló oszlophoz küldeni, hogy a propositiónak elég tessenék.

5. Nevezni lehet a „Magyar Lovaregylet” versenytitkárságánál (Budapest Hatvani-utca nemzeti casinó II. emelet), vagy Engeszer József titkárságánál Debreczenben.

I. Államdíj: 1000 franc 3 é. és id. az 1. jegyzetbeli föltételeknek megfelelően oly ménok és kanczák számára, melyek 2500 frt. értékű versenyt nem nyertek. Táv. 1600 méter. Teher 3 é. 53 kila, 4 é. és id. 62 1/2 kila. kanczákra 1/2 kilóval kevesebb. Nyeretlen lovaknak 2 és fél kila eng. Oly lóra, mely 1000 frt. értékű versenyt nyert, 2 kila, mely két ily vagy egy 2000 frt. értékű versenyt nyert, 5 kila külön. Tét 20 frt. bánat 10 frt. A 2-ik ló a tét és bánatok összegét nyeri, levonva az első részére ennek tételét.

Nevezési zárnap augusztus 1.

II. Egyleti akadályverseny 800 frt. Futhanak Szabolcs, Zemplén vagy Jász N. K. Szolnok megyei, vagy a hatvani agarász vagy sportegyletek tagjainak, valamint biharmegyei vagy Debreczen városi föld-birtokosoknak bona fide tulajdonában levő oly agarász, vagy vadász paripák, — vagy a fentnevezett megyékben és városokban az idő szerint állomásozó közös hadseregbeli vagy a fentnevezett megyékben és városban az idő szerint állomásozó közös hadseregbeli jan. 1-ől fogva sem nyilvános idomított intézetben sem más nyilvános pályán, mint a szolnokin, nem indultak; semsoha 800 frt értékű nyilvános akadály versenyben nem vettek részt. Táv. 3200 méter. Teher 4 éves 72 és fél kl. 5 é. 78 kl. 6 é. és id. 80 kl. — a nevező saját nevelésű lovaknak 5 kl. félvérnek még 2 és fél kl. eng. — 500 frt értékű akadály verseny nyereire 2 és fél kl. külön. Oly urlovasok, kik 1000 frt értékű versenyt nyertek, még 2 és fél kl. külön. Utónevezés az oszlopnál 25 frt. Fuss vagy fizess. A 2-ik ló a tét és bánatok két harmadát nyeri. Legalább 3 különböző tulajdonos lovaknak kell indulni, különben a díj nem adatik ki. 10 akadály, melyek között a legmagasabb legfeljebb 1 méter, legszélesebb legfeljebb 2 méter (E versenyben bárhol elletett lovak futhatnak). Nevezési zárnap aug. 1-ig Utónevezés az oszlopnál.

III. Nagy államdíj 2000 frank 3 é. és id. oly ménok és kanczák számára, melyek vagy az 1. jegyzetbeli föltételeknek felelnek meg, vagy oly bárhol elletett ménok és kanczák számára, melyek az 1. jegyzetben felsorolt vidékeken illetőséggel bíró tulajdonosok birtokában vannak és sem 1000 frt sem együttesen 3000 frt értékű versenyt nem nyertek első pénzben, táv 2000 mtr Teher: 3 é. 58 kl. 4 é. 64 kl. 5 é. és id. 64 és fél kl, kanczákra 2 és fél kl. eng. Oly lovakra, melyek 1000 frt értékű versenyt nyertek 2 kl, olyanokra, melyek két ily vagy egy 2000 frt. értékű vagy több versenyben együtt mint első legalább 3000 frtot, nyertek, 5 kl. külön. Tét 20 frt, bánat 10 frt. A 2-ik ló a tét és bánatok összegét nyeri, levonva az első részére ennek tételét. Nevezési zárnap aug. 1-je

IV. Mezei gazdák (földeszek) versenyé. Futhatnak hajdumegyebeli és sz. kir. Debreczen városi mezei gazdáknak oly lovak, melyeket a bíróság elfogad. Távolság a pálya köre, nyereg nélkül. Nyeremény: az elsőnek 90 frank — 9 darab 10 frankos magyar arany; a másodiknak 60 frank — 6 darab 10 frankos magyar arany; a harmadiknak 40 frank — 4 drb 10 frankos magyar arany; a negyediknek 20 frank — 2 darab 10 frankos magyar arany. Bejelentés félórával a futás előtt. Legalább négy különböző tulajdonos lovaknak kell indulni, hogy a díjkiadások.

V. Gátverseny. Államdíj 1000 frank. Az első jegyzetben felsorolt vidékeken lakó földbirtokosok, vagy ama területekre eső városokban illetőséggel bírók, vagy ugyanott állomásozó ezred katonatisztjei vagy egyéves önkéntesi tulajdonában lévő oly bárhol elletett belföldi lovak számára, melyek 1885 ben nyilvános pályán nem indultak, sem soha nyilvános pályán 500 forint értékű versenyt nem nyertek. Távolság 2800 méter. Teher 4 é. 70 kiló, 5 é. 74 és fél kiló, 6 é. és id. 76 kiló. Urlovasok színekben vagy egyenruhákban. Tét 10 frt, fuss vagy fizess. A 2-ik ló a tét és bánatok összegét nyeri. Nevezési zárnap augusztus 1-én.

VI. Debreczen város díja 100 drb cs. kir. arany. Akadályverseny. Az 1. jegyzetben felsorolt vidékeken lakó földbirtokosok vagy azon területekre eső városokban illetőséggel bírók, vagy ugyanott állomásozó ezred tisztjei és egyéves önkéntesi tulajdonában levő oly Magyarországon elletett ménok és kanczái számára, melyek 1885-ben más nyilvános pályán mint a szolnokin nem indultak és soha 500 frt értékű nyilvános akadály versenyt nem nyertek. Táv. 3200 méter. Teher: 4, 6, 72 fél kiló, 5 é. 78 kiló, 6 é. és id. 80 kiló. A jegyzetben említett vidékeken elletett és nevelt lovaknak 3 fél kiló eng, félvéreknél 2 és fél kiló eng. Urlovasok színekben vagy egyenruhákban. Nyeretlen urlovasoknak külön 2 és fél kiló eng. Tét 10 frt. Fuss vagy fizess. A 2-ik ló a tét és bánatok összegét nyeri. Legalább két különböző tulajdonos lovaknak kell indulni, különben a díj nem adatik ki, Nevezési zárnap augusztus 1-én.

VII. Asszonyok díja — Tiszteletdíj. Távols. 2000 méter. A jegyzetben említett tulajdonosoknak a belföldön bárhol elletett lovak számára Teher 3 é. 64 kiló, 4 é. 70 és fél kiló, 5 é. és id. 71 és fél kiló; ménre 1 és fél kiló több. Egy 50 frtos díj nyertesére 2 és fél kiló, két ily vagy egy nagyobb díj nyerejére 5 kiló több, de nem halmozva; egy 1000 frtos díj nyertesé kivárva. Lóra mely az 1885. évben még nyilvános versenyben nem vett részt, 2 és fél kiló kevesebb; félvére 3 kiló kevesebb. Urlovasok színekben vagy egyenruhákban Tét 10 frt, bánat 5 frt. Nevezési zárnap augusztus 1. vagy az oszlopnál két szeres téttel. Legalább két különböző tulajdonos lovaknak kell indulni, különben a díj nem adatik ki.

Az „Assicurazioni Generali” a budapesti országos kiállításon.

A biztosítási intézmény fejlődésének története hazánkban egy darab magyar művelődéstörténetet tár fel előttünk.

Az országos kiállítás, hiven ama feladatához, hogy visszatükrözze Magyarország anyagi és szellemi életét, mely bepillantást enged a biztosítási ügy fejlődésébe hazánkban. Uttörő e téren a „Generali”, mely egyedül futja meg a kezdeményezés nehéz, görgöngyös pályáját. Természetes, hogy később, midőn már ki volt egyengetve az út, leküzdötték a kezdeményezés nehézségi a kitaró bátorságáért el is nyerte a jutalmat és a nemzet elismerését. A „Generali” amaz intézet, mely meghonosította hazánkban a biztosítást. Triesztben 1831-ben alapított s alapítása után azonnal hazánkban is megkezdte működését. Több mint félszázados működése hazánkban, az első időben gazdag sulyos és nagy áldozatokban úgy pénzben és erőben, a későbbi időkben azonban gazdag a kivívott teljes és nagy sikerben. Bár idegen földön született, a becsületes és ernyedetlen munkában eltöltött félszázad alatt megszerelte magának a magyar polgárjogot. Immár a számok maguk szólnak és ezek azt beszélék nekünk, hogy ez az intézet az 1832 — 1883 években Magyarországon 74,286 káresetben kifizetett 30,022,836 frtot, miből az 1832 — 1841-ik évtizedre esik 901 kár 266,527 fr károsszaggal, ellenben magára az 1883-ik évre 5304 káreset 2,191,201 frtnyi károsszaggal. A számok ezen egymás mellé állításából, s ha szemünk előtt tartjuk a fent jelzett összefüggést a biztosítás és a művelődést közt, azt látjuk, hogy hazánkban csak 1883-ban kifelytett kulturális tevékenység kilencz-szer nagyobb az 1832—1841-iki évtized kulturális tevékenységénél. A grafikai ábrákon csak az 1854—1883-as harmincz éves korszak van feltüntetve, egyrészt mert rövid volt az idő a régebbi anyag elrendezésére és feldolgozására, másrészt azért, mert a magyarországi üzlet az 1831—1853-as években még csekély jelentőséggel bírt. Ha vizsgáljuk a tűzbiztosítási fejlődést e három évtizedben, úgy találjuk, hogy a „Generali” 1854 kiállít

tott 14273 biztosítási kötvényt 24,428,769 frtról és fizetett 356 esetben 122,618 frtot, ellenben 1883-ban már kiállított 54,871 kötvényt 145,676,268 frt értékűl és kártérítésül kifizetett 2445 esetben 1,127,406 frtot. Azonban, hogy még világosabban feltüntessük a tűzbiztosítás nagy haladását, meg kell említenünk azt, hogy az utolsó években a legtöbb kötvény tíz évre állított ki, úgy, hogy 1883-ban összesen 111,668 kötvényt 258,129,745 frt biztosítási értékűl volt érvényben. Hason arányokat mutat fel a „Generali” magyarországi jégbiztosítási üzlete. Itt szembe áll az 1853-ban 972,373 torintról kibocsátott 352 kötvény, az 1883-ban 26,411,957 frt kiállított 7335 kötvénynek valamint a 2415 esetben 472,740 frttal adott kártérítésének. Az 1854 — 1883 éves korszakban az intézet hazánkban kiállított összesen 91,540 jégbiztosítási kötvényt 226,411,957 biztosítási értékűl, melyre 23,614 káresetben 4,738,502 frt kártérítést fizetett. Eme adat azt mondja, hogy mindegy 100 kötvényre 246 kár esett, vagyis hogy nálunk minden negyedik gazdát megkárosítja a jég. Sajnos, hogy gazdáink eddigelé csak nagyon csekély mérvben vett k igénybe a jégbiztosítást, baj, melynek hátrányos következményeit a fenti adatoknál rikitóbban feltüntetni sem lehetne. Sok szempontból igen érdekes az 1879—1883-as öt éves korszak leg nagyobb jégnapjainak statisztikája, mely mutatja, hogy a jezett idő alatt miunk a legvésezebb jég 1883 június 23-án sujtott. Ezen a napon t. i. a jég 76 községben 262 kárt okozott, melynek megtérése 77,278 frt kellett fordítani. Ez határozott érv, azon fentebb kifejtett állításunk mellett, miszerint föltétlenül szükséges, hogy nálunk a jégbiztosításnak ogyobb alapon kell fejlődni. A szállítás-biztosítás terén a „Generali” ép oly nagy és ép oly eredményes munkát végzett. Az ábrázolt 1854—1883-és harmincz éves korszakban az intézet 58,133 kötvényt állított ki 373,264,833 biztosítási értékűl és erre fizetett 1844 káresetben 811,728 frtnyi károsszöveget. A mi az élet biztosítási ágát illeti, az Assicurazioni Generali igényelheti azt a érdemet, hogy az idezmenyt ó honosította meg hazánkban, a menyiben e biztosítást már 1833-ban felvette üzlete körébe. Hogy eredménytel működött e téren, azon egy adat alapján is mérlegeljük, hogy 1884-ban 10,589-nél nem kevesebb kötvényt 23,550,000 biztosítási értékűl volt érvényben. Felesleges munkát végeznünk, ha még adatot is hoznánk fel a mellett, hogy milyen fontos az életbiztosítás terén a „Generali” tevékenysége Magyarországon. Ez egyetlen adat, melyet felemlítünk, minden hosszu beszédnél sokkal ékeesebben szól.

KÖZGAZDASÁG.

Husárak.

megállítva s bejelentve 1885 július 29-től aug. 5-ig.

46 kr. Rác Györgynél czepléd utca 2599 sz. a Csapó utca 10 sz. a Rózsátér 6 sz. allatt.

Minden többi bejelentett 27 mézarszékben pedig 48 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen 1885. július 28-án.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1885. július 28-án.

Egy m.-máza	felső, közép, alsó.		
Buza	7.00	6.90	6.80
Kétszeres	6.00	5.90	5.80
Rozs	5.40	4.30	4.20
Arpa	4.90	4.80	4.70
Zab	6.10	6.00	5.90
Tengeri	6.50	6.40	6.30
Köles	7.00	6.75	6.50
Burgonya 1 szák uj	1.20		
100 kl. szalonna	50.00	48.00	47.00
100 kl. háj.	52.00	50.00	48.00

Szerkeszői üzenet.

Utóhangok az orsz torneünnepélyről: ezimű czikket, későn adatván be irodánkba, holnap közölhetjük.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

LONDON július 29. Sir Montefiore Mózes világhírű bankár a ki a mult évben ünnepelte meg 100 éves jubileumát tegnap meghalt.

BÉCS július 29. A hírlapok jelentik, hogy az idén Vilmos császár nem megy Ischlbe, hanem királyunk és királynénk tesznek látogatást Gasteinben a császárnál.

Feladv. szerkesztő és kiadó laptnajdonos Várteisi Arnold. Fennhatára: Károly Vilmos.

Saját termésű
ÉRMELLÉKI HEGYIBOR

a legkitünőbbben kezelve.
üvegenként és ugyszintén hordószámra

1 literes üveg (üveg nélkül) — frt. 24 kr.
1 fél " " " " — 12 "
hordószámra 100 liter 16 —

Az üres üvegek 10-5 krajczárért visszaváltatnak,
Rickl József Zelmos
(Debreczen.)

1885

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

V., VÁCI KÖRÜT 80. SAJÁT, KÜLTÖZÉ CÉLZÉRE ÉPÍTETT HELYSÉGEIKEN, EGY BEREDEKIVÜL DUSÁN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLÍTÁST

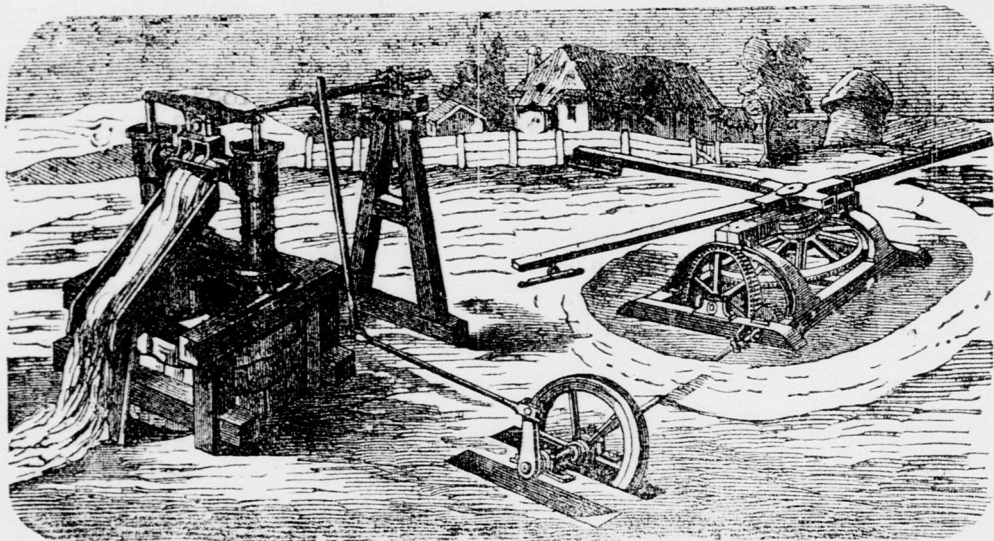
RENDEZETT BE,
melynek szíves meglátogatására az érdeklődők tiszteltetnek meg.

1885

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezőtödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,
kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betükkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYÁSZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legutányosabb árakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.